

Crna Gora
AGENCIJA ZA AUDIOVIZUELNE MEDIJSKE USLUGE

Broj: UP P 02-043/24-98/2
Podgorica, 22.10.2024. godine

Na osnovu člana 168 i 186 Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama („Sl. list CG“, br. 54/24) i čl. 18 i 62 stav 2 Zakona o upravnom postupku („Sl. list CG“, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po prigovoru Vrhovnog suda Crne Gore (akt zaveden kod Agencije za audiovizuelne medijske usluge pod br. UP P 02-043/24-98 od 14.10.2024.g.), direktorica Agencije za audiovizuelne medijske usluge donosi

R J E Š E N J E

1. Odbija se, zbog nenadležnosti, prigovor Vrhovnog suda Crne Gore, na rad privrednog društva „AST“ d.o.o. iz Podgorice, emitera opšteg televizijskog programa „Prva TV“ (zaveden kod Agencije za audiovizuelne medijske usluge pod br. UP P 02-043/24-98 od 14.10.2024.godine).
2. Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za audiovizuelne medijske usluge u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.
3. Ovo rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za audiovizuelne medijske usluge www.amu.me
4. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

O b r a z l o ž e n j e

Dana 14. oktobra 2024. godine, Agenciji za audiovizuelne medijske usluge (u daljem tekstu: Agencija) dostavljen je prigovor Vrhovnog suda Crne Gore na rad privrednog društva „AST“ d.o.o., emitera opšteg televizijskog programa „Prva TV“ (akt zaveden kod Agencije pod br. UP P 02-043/24-98 od 14.10.2024. godine). Podnosilac prigovora je posebno ukazao da je dana 05.10.2024. godine u emisiji „Žurnal“, emitovanoj u 19:00 sati, novinar zaključio prilog riječima „Kada se uzmu u obzir sva odlaganja suđenja, ona koja su na čekanju, te optužnice koje padaju, sama se nameće konstatacija da je sudstvo u takvom stanju da za njim treba pustiti vodu.“ Po mišljenje podnosioca prigovora ova konstatacija novinara „odnosila (se) na paušalnu i potpuno van konteksta priloga datu ocjenu o radu svih sudova“.

Podnosilac prigovora ukazuje na obaveze emitera propisane članom 7 stav 1 i članom 8 st. 1 i 2 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima („Sl. list CG“, br. 35/11, 7/16, 8/19 i 51/24), a koji se odnose na obaveze emitera:

- da ukoliko proizvode (uređuju i emituju) informativni program, to rade profesionalno i odgovorno i na taj način da doprinose slobodnom, istinitom, cjelovitom, nepristrasnom i blagovremenom informisanju javnosti o događajima u zemlji i inostranstvu.
- da u proizvodnji informativnih programa, poštuju načela objektivnosti, nepristrasnosti, blagovremenosti, tačnosti, zabrane diskriminacije, slobode objavljivanja komentara i primjene pravila druge strane.
- da se događaji moraju vjerno prikazati, a različiti pristupi i mišljenja biti profesionalno i korektno zastupljeni.

Podnosilac prigovora je ukazao i „na pravo na odgovor i pravo na ispravku neistinite, nepotpune ili netačno prenijete informacije kojom je povrijeđeno nečije pravo ili interes i pravo na naknadu štete prouzrokovane objavljivanjem netačnog podatka ili obavještenja“.

Imajući u vidu navedeni prigovor, Agencija je posebno vodila računa da li postoji nadležnost Agencije da ga razmatra. S tim u vezi, Agencija je konstatovala sljedeće:

1. Emiter je 05. oktobra 2024. godine, u periodu od 18:59:49 do 19:28:42 sati (28 minuta 53 sekunde) emitovao centralnu informativnu emisiju „Žurnal“ i u okviru nje sadržaj čiji je opis dat u tački 2.
2. U terminu od 19:08:21 do 19:11:34 sati (3 minuta 13 sekundi) emitovan je prilog čiji je transkript dat u nastavku.

Najava, voditeljka u studiju: „Medijski naslovi o propadanju wc šolje u pisarnicu Višeg suda, pomalo je izazvalo i podsmijeh građana. Iz Višeg suda reagovali su saopštenjem, te demantovali takve navode. Novinar Nikola Đurović za Prvu ocjenjuje da nekome ko ne prati dešavanje, može biti logično objašnjenje da je sve ovo slučajnost, te podsjeća na još neka dešavanja iz prethodnog perioda.“

Nikola Đurović, novinar: „Ne bih u samom startu nalazio vezu između toga što je u krivičnu pisarnicu propala wc šolja iz wc-a koji se nalazio sprat iznad te krivične pisarnice, ukoliko nisam neko ko ne prati toliko dugo sve te stvari.“

Novinarski tekst (OFF): „Nakon informacija koje su se pojavile da je wc šolja iz toaleta propala u krivičnu pisarnicu, oglasili su se iz Višeg suda i demantovali takve navode.“

Saopštenje, Viši sud: „Naime, istina je da se u prostoriji u kojoj se nalazi krivična pisarnica Višeg suda obrušio dio plafona, sanacija nastalog problema i utvrđivanje preciznog uzroka istog je u toku, a navedeno je u nadležnosti Uprave za imovinu.“

Novinarski tekst (OFF): „Simptomatično je da se u Sudu, u kojem se vode istorijski procesi crnogorskog pravosuđa, gdje se na optuženičkim klupama nalaze nekadašnji vodeći ljudi sudske vlasti, kao i bezbjednosnog sektora, vrlo često dešavaju neki slični, spontani i čudni događaji, ocjenjuje novinar Nikola Đurović.“

Nikola Đurović: „Zaista mislim da to nema više ni u američkim blokbusterima. Mislim da je to isključivo za njih vezano, dakle za taj Holivud. A na koji način i kako će Viši sud objasniti sve te stvari, mene ovako lično negdje i ne zanima.“

Novinarski tekst (OFF): „Đurović podsjeća da je u slučaju iskopavanja tunela, tadašnji predsjednik Višeg suda požurio da saopšti da u depou ništa ne nedostaje. A kasnije smo saznali da su mnogi važni dokazi nestali, uključujući i vatreno oružje.“

Nikola Đurović: „Ja bih konkretni događaj mogao ovako slobodno govoreći i tumačeći da povežem i sa aktuelnim dvadesetim odlaganjem suđenja gospođi Vesni Medenici. Znaite kako, kada imate jedno takvo suđenje na kojem još uvijek nismo imali glavni pretres već skoro dvije godine, onda se postavlja pitanje da li iz te pisarnice treba da nestane nešto što je vezano za taj postupak.“

Novinarski tekst (OFF): „Đurović ocjenjuje da u sudovima vlada opšte rasulo, te podsjeća na ostale predmete koji i dalje tapkaju u mjestu.“

Nikola Đurović: „Podsjetiću na predmet gospodina Blaža Jovanića. Čekamo da vidimo šta će da bude sa optužnicama konkretno za gospodina Veljovića, gospodina Katnića. Dakle, toliko stvari je na čekanju. A gle čuda, sve te stvari se dešavaju u Višem sudu.“

Novinarski tekst (OFF): „Niko ne spori da je Viši sud morao biti renoviran, jer takva institucija mora da ima adekvatne uslove, ističe Đurović. Zanimljivo je, kaže, što se renoviranje odvijalo u trenutku kopanja famoznog tunela, zbog čega očigledno niko neće odgovarati.“

Nikola Đurović: „I sada imamo situaciju da u tom renoviranom Višem sudu, nego će vjerovatno biti objašnjenje da je on renoviran samo spolja, a kada ćemo iznutra da renoviramo naše institucije u onom suštinskom smislu, to su pitanja za ljude koji vode te institucije.“

Novinarski tekst (OFF): „Kada se uzmu u obzir sva odlaganja suđenja, ona koja su na čekanju, te optužnice koje padaju, sama se nameće konstatacija da je sudstvo u takvom stanju da za njim treba pustiti vodu.“

Tokom navedenog novinarskog teksta emitovani su kadrovi zabilježeni u krivičnoj pisarnici prilikom navodnog incidenta koji je povod priče. Zatim su prikazani snimci pomenutih lica protiv kojih se vode sudski postupci. Emitovani su i snimci zabilježeni nakon iskopavanja tunela do depoa Višeg suda.

U toku opisanog programskog sadržaja u donjem dijelu ekrana emitovana je grafička insertacija sljedeće sadržine: „ČUDNI DOGAĐAJI U VIŠEM SUDU; RENOVIRANJE POTREBNO MEĐU KADROVIMA“.

3. Postojanje odgovornosti za emitovanje „paušalnih i ocjena van konteksta“ treba posmatrati u svjetlu primjene profesionalnih standarda (objektivnosti, tačnosti, slobode objavljivanja komentara i sl.).
4. Zakon o audiovizuelnim medijskim uslugama stupio je na snagu 19. juna 2024 godine, čime je prestao da važi Zakon o elektronskim medijima („Sl. list CG“, br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 55/16, 92/17 i 82/20). Stavom 6 član 55 Zakona o elektronskim medijima bila je propisana obaveza za sve emitere da doprinose:
 - a) slobodnom, istinitom, cjelovitom, nepristrasnom i blagovremenom informisanju javnosti o događajima u zemlji i inostranstvu;
 - b) poštovanju i promociji osnovnih ljudskih prava i sloboda, demokratskih vrijednosti, institucija i pluralizma ideja;
 - c) unapređenju kulture javnog dijaloga i poštovanju jezičkih standarda.

Imajući to u vidu, Pravilnikom o programskim standardima u elektronskim medijima bliže su bile regulisane ove obaveze, koje se odnose na primjenu profesionalnih standarda.

5. Shodno novom Zakonu o audiovizuelnim medijskim uslugama, ove obaveze nijesu regulisane zakonom, pa Agencija, kao regulatorni organ nadležan za vršenje nadzora nad njegovom primjenom, nema nadležnost nad primjenom profesionalnih standarda u elektronskim medijima.
6. članom 188 Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama propisano je da će se do donošenja novih podzakonskih akata, primjenjivati podzakonski akti donijeti na osnovu Zakona o elektronskim medijima, ako nijesu u suprotnosti sa Zakonom o audiovizuelnim medijskim uslugama.

S obzirom da je Pravilnik o programskim standardima u elektronskim medijima, po pitanju bližeg propisivanja profesionalnih standarda u medijima, u suprotnosti sa Zakonom o audiovizuelnim medijskim uslugama, to se on ne može primjenjivati, odnosno Agencije ne može vršiti nadzor nad njegovom primjenom u tom dijelu, voditi postupak za utvrđivanje odgovornosti za njegovo kršenje ili izricati bilo kakve upravno-nadzorne mjere.

7. Članom 61 stav 1 Zakona o medijima („Sl. list CG“ br. 54/24) propisano je pravo lica, na koje se odnosi informacija koja može da povrijedi njegovo pravo ili interes, da od glavnog urednika medija zahtijeva da objavi odgovor kojim se pobija, dopunjuje ili ispravlja neistinita, nepotpuna ili netačno prenijeta informacija (u daljem tekstu: odgovor), bez naknade. Način, uslovi i rokovi za ostvarivanje ovog prava propisani su članovima 62 do 65 Zakona o medijima, dok je sudska zaštita u slučaju kršenja tog prava propisana članovima 66 do 68 ovog Zakona.

Saglasno tome, Agencija nije nadležna za utvrđivanje odgovornosti medija za kršenja prava na ispravku ili odgovor, već je to isključivo u nadležnosti sudskih organa.

Imajući u vidu navedeno, a saglasno članu 62 stav 2 Zakona o upravnom postupku, kojim je propisano da kad javno pravni organ primi podnesak za koji nije nadležan, a ne može da utvrdi koji je javno pravni organ, odnosno sud nadležan za postupanje po podnesku, donijeće, bez odlaganja, rješenje kojim će odbiti podnesak zbog nenadležnosti i dostaviti ga stranci, direktorica Agencije je donijela odluku kao u dispozitivu ovog rješenja.

Ovo rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za audiovizuelne medijske usluge www.amu.me

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog Rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za za audiovizuelne medijske usluge u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

Dostavljeno:

- Vrhovni sud Crne Gore
- Privredno društvo „AST“ d.o.o.
- Savjet Agencije za audiovizuelne medijske usluge
- Sektor za nadzor nad radom pružalaca AVM usluga
- Sektor za pravne i ekonomske poslove
- Služba za informaciono-komunikacione tehnologije
- Služba za zajedničke poslove

Pripremila: Marija Baykal

Odobrila: Jadranka Vojvodić